

Revisionsberättelse för år 2021

Vi, av fullmäktige valda revisorer, har granskat den verksamhet som bedrivits i styrelse och nämnder, inklusive de gemensamma nämnderna Södertörns överförmyndarnämnd och Södertörns upphandlingsnämnd, samt som utsedda lekmannarevisorer även verksamheten i kommunens företag.

Styrelse och nämnder ansvarar för att verksamheten bedrivs enligt gällande mål, beslut och riktlinjer samt de föreskrifter som gäller för verksamheten. De ansvarar också för att det finns en tillräcklig intern kontroll och återredovisning till fullmäktige.

Revisorernas ansvar är att granska verksamhet, intern kontroll och räkenskaper samt att pröva om verksamheten bedrivits enligt fullmäktiges uppdrag och mål samt de föreskrifter som gäller för verksamheten. Revisorerna granskar på uppdrag av kommunfullmäktige men är oberoende och genomför sin granskning självständigt med utgångspunkt från sin riskanalys.

Granskningen har utförts enligt kommunallagen, god revisionsred i kommunal verksamhet och kommunens revisionsreglemente. Granskningen har genomförts med den inriktning och omfattning som behövs för att ge rimlig grund för bedömning och ansvarsprövning. Revisionsbyrån EY har biträtt oss vid granskningen.

Årsredovisningen visar ett positivt ekonomiskt resultat och omfattar en tydlig utvärdering av gällande mål och uppdrag. Kommunen beslutade om riktlinjer för god ekonomisk hushållning i maj 2021. I riktlinjerna finns inriktningsmål och finansiella indikatorer för god ekonomisk hushållning. I årsredovisningen gör kommunen bedömningen att fyra av de fem finansiella indikatorerna är helt uppfyllda, vilket vi ser positivt på. Det lagstadgade balanskravet uppfylls och balanskravsavstämningen visar på ett positivt resultat.

Revisionen noterar att nämnderna sammantaget och individuellt redovisar positiva resultatavvikelser mot budget vilket är positivt. Revisionen ser positivt på att Socialnämnden samt Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden vidtagit åtgärder för att hantera det tidigare prognostiserade underskotten inom verksamheterna och att nämnderna vid årets slut redovisar ett överskott.

Kommunen gör bedömningen att två av fem fullmäktigemål bedöms helt uppfyllda, och tre bedöms delvis uppfyllda. Revisorerna noterar att kommunen inte når upp till mål för trygghetsområdet. Kommunen har flera utmaningar inom trygghetsområdet och revisorerna följer särskilt frågan.

Revisionen har under 2021 genomfört flera fördjupade granskningar där både styrkor och brister i kommunens verksamheter har synliggjorts. Bland dessa vill vi särskilt lyfta fram den granskning av kommunens demokratiska processer och krisledning under pandemin. Av granskningen framgår att kommunen på en övergripande nivå har bedrivit ett ändamålsenligt arbete för att säkerställa att de demokratiska processerna under pandemin varit i enlighet med tillämplig lagstiftning, samt att krisledningsorganisation har fungerat väl under pandemin.

Vi har också genomfört en granskning av planprocessen som visar att stadsbyggnadsnämnden har en tillräcklig verksamhet rörande detaljplaneringen. Granskningen pekar dock på att det pågår ett prioriteringsarbete samt att samordningen med andra avdelningar behöver stärkas. Vi konstaterar också att i relation till jämförbara kommuner har Haninge kommun långa ledtider från planuppdrag till antagande av detaljplan, i flera fall mer än dubbelt så lång tid. Revisorerna ser allvarligt på detta och följer utvecklingen för att säkerställa att pågående utvecklingsarbete får effekt.

En granskning av kommunstyrelsens uppsiktsplikt har dock påvisat vissa brister. Kommunstyrelsens uppsikt av nämnderna är ändamålsenlig men granskningen påvisar vissa brister i uppsikten av de kommunala bolagen. Revisionen har påvisat flera punkter som behöver stärkas och kommunstyrelsen har vidtagit åtgärder för att stärka detta framgent. Revisionen kommer fortsatt att följa hanteringen av frågan.

Revisorerna har i sin årligen återkommande granskning av administrativ intern kontroll återigen påpekat de sedan många år kvarstående bristerna i intern kontroll avseende löneprocessen fortsatt inte har åtgärdats. Vidare har revisionen genomfört sin årliga uppföljning av granskningar som ligger två till tre år tillbaka i tiden. Vår bedömning är att kommunen i viss utsträckning har beaktat revisorernas iakttagelser och rekommendationer, samt vidtagit relevanta åtgärder. Dock noteras att det fortfarande är flera rekommendationer som inte har hörtsammats fullt ut. Det pågår ett arbete med att åtgärda revisionens rekommendationer rörande tidigare granskning av korruptionsförebyggande arbete i kommunen samt informationssäkerhet. Revisionen kommer fortsatt att följa utvecklingen.

En annan återkommande fråga för revisionen har varit att följa utvecklingen kring de medialt och genom rättsprocesser uppmärksammade modulhusbostäder. Revisionen har tagit del av den interna utredning rörande hantering av hyresavtal som har genomförts under året. Utredningen har pekat på flera brister. Flera åtgärder har vidtagits för att kvalitetssäkra processen framgent, vilka revisionen kommer att följa.

Under året har vi noterat att kommunen bedriver ett projekt för att tydliggöra sin finansiella redovisning av exploateringsprojekt, vilket framgår av årsredovisningen. Detta för att fullt ut följa god redovisningssed. Vi ser positivt på detta.

Avslutningsvis vill vi lyfta fram att vi under året har träffat samtliga nämndpresidier och i dessa samtal bland annat diskuterat varje nämnds hantering av covid-19 och de risker och utmaningar som respektive verksamhet ställts inför. Utifrån dessa samtal och våra fördjupade granskningar är vår bedömning att Haninge kommun under året har bedrivit ett tydligt, sammanhållet och strukturerat arbete för att minska de negativa effekterna av pandemin.

Med utgångspunkt från ovanstående iakttagelser och noteringar gör vi följande bedömningar:

Vi bedömer sammantaget att styrelse och nämnder i Haninge kommun har skött verksamheten på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillräckligt sätt.

Vi bedömer att räkenskaperna, i allt väsentligt är rättvisande. Dock med noteringen att det pågår ett arbete i kommunen för att följa god redovisningssed fullt ut.

Vi bedömer att styrelsens och nämndernas interna kontroll har varit tillräcklig. Dock noteras att det fortfarande kvarstår rekommendationer från tidigare år som inte har åtgärdats fullt ut, vilket utgör en brist.

Vi bedömer att resultatet enligt årsredovisningen i huvudsak är förenligt med de finansiella mål och verksamhetsmål som fullmäktige fastställt.

Vi tillstyrker att fullmäktige beviljar ansvarsfrihet för styrelse och nämnder samt de enskilda ledamöterna i dessa organ. Vi tillstyrker också att kommunens årsredovisning godkänns. Som underlag för vår bedömning åberopar vi bifogade rapporter.

Haninge den 25 mars 2021

Rolf Brehmer

Göran Eriksson

Wulf Schroeder

Ella Carlsson

Krister Selling

Per-Erik Åkerman

Mikael Gillersand

Tommy Larsson

Till revisionsberättelsen hör bilagorna:

De sakkunnigas rapporter

Granskningsrapporter från lekmannarevisorerna och revisionsberättelser från bolag/förbund

PENNEO

Signaturerna i detta dokument är juridiskt bindande. Dokumentet är signerat genom Penneo™ för säker digital signering. Tecknarnas identitet har lagrats, och visas nedan.

"Med min signatur bekräftar jag innehållet och alla datum i detta dokumentet."

KRISTER SELLING

Undertecknare 1

Serienummer: 19440705xxxx

IP: 212.181.xxx.xxx

2022-03-25 08:32:14 UTC

Wulf Schroeder

Undertecknare 1

Serienummer: 19421009xxxx

IP: 217.213.xxx.xxx

2022-03-25 09:09:57 UTC

TOMMY LARSSON

Undertecknare 1

Serienummer: 19451117xxxx

IP: 185.183.xxx.xxx

2022-03-25 09:22:07 UTC

ELLA ZADROWSKA-CARLSSON

Undertecknare 1

Serienummer: 19480928xxxx

IP: 95.205.xxx.xxx

2022-03-25 09:56:31 UTC

Per-Erik Åkerman

Undertecknare 1

Serienummer: 19440505xxxx

IP: 90.225.xxx.xxx

2022-03-25 11:59:21 UTC

MIKAEL KENNETH GILLERSAND

Undertecknare 1

Serienummer: 19800215xxxx

IP: 83.209.xxx.xxx

2022-03-25 14:53:23 UTC

GÖRAN ERIKSSON

Undertecknare 2

Serienummer: 19651005xxxx

IP: 195.67.xxx.xxx

2022-03-25 15:03:40 UTC

Rolf Vilhelm Brehmer

Undertecknare 3

Serienummer: 19430514xxxx

IP: 217.210.xxx.xxx

2022-03-26 09:32:51 UTC

Penneo dokumentnyckel: X0LFX-4YQCU-ESZPO-MGQSN-10320-4UK21

Detta dokument är digitalt signerat genom Penneo.com. Den digitala signeringsdatan i dokumentet är säkrad och validerad genom det datogenererade hashvärdet hos det originella dokumentet. Dokumentet är låst och tidsstämplat med ett certifikat från en betrodd tredje part. All kryptografisk information är innesluten i denna PDF, för framtida validering om så krävs.

Hur man verifierar originaliteten hos dokumentet

Detta dokument är skyddat genom ett Adobe CDS certifikat. När du öppnar

dokumentet i Adobe Reader bör du se att dokumentet är certifierat med **Penneo e-signature service** <penneo@penneo.com> Detta garanterar att dokumentets innehåll inte har ändrats.

Du kan verifiera den kryptografiska informationen i dokumentet genom att använda Penneos validator, som finns på <https://penneo.com/validate>